

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-05593/2012-ERU

Jihlava 29. června 2012

Číslo jednací: 05593-6/2012-ERU

ROZHODNUTÍ č. KR05712 o uložení pokuty

Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“) jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 458/2000 Sb.“), ve správním řízení sp. zn. KO-05593/2012-ERU zahájeném dne 6. června 2012 z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), s účastníkem řízení, kterým je společnost TTS energo s.r.o., Průmyslová 163, 674 01 Třebíč, IČ: 60724692, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. rozhodl

takto:

I.

Společnosti: TTS energo s.r.o.
se sídlem: Průmyslová 163, 674 01 Třebíč
IČ: 60724692

za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., naplněného porušením zákazu uvedeného v ustanovení § 68 odst. 3 téhož zákona, kterého se dopustila tím, že dne 14. června 2011 prováděla v souvislosti s realizací stavby vodního díla „Technická a dopravní infrastruktura – lokalita rodinných domů Na kopci“ v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení v katastrálním území Třebíč, okres Třebíč, zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu takovým způsobem, při kterém došlo k poškození mechanické celistvosti středotlakého ocelového plynovodu DN 100 a touto činností v konečném důsledku ohrozila spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, se ukládá pokuta podle § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb. ve výši **100 000 Kč** (slovy: jedno sto tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet

Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 05712.

II. Společnost TTS energo s.r.o., Průmyslová 163, 674 01 Třebíč, IČ: 60724692, je podle ustanovení § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, povinna uhradit náklady řízení ve výši paušální částky **1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 057121.

Odůvodnění

Dne 23. listopadu 2011 sepsali pověření kontrolní pracovníci ERÚ protokol o výsledku kontroly, zahájené dne 12. října 2011 podle § 93 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb. ve společnosti TTS energo s.r.o., Průmyslová 163, 674 01 Třebíč, IČ: 60724692 (dále jen „společnost TTS energo s.r.o.“). Předmětem kontroly bylo dodržování ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb.

Kontrola byla provedena na základě pověření ERÚ čj. 05118-2/2011-ERU ze dne 11. října 2011, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení (v postavení zhotovitele předmětu díla) prováděl dne 14. června 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení zemní výkopové práce v přímé souvislosti s realizací předmětu díla „Technická a dopravní infrastruktura – lokalita rodinných domů Na kopci“ v katastrálním území Třebíč, okres Třebíč. Při realizaci zemních prací souvisejících se zásypem kanalizačních šachet, při kterých byla strojně rozhrnována zemina, došlo ke kontaktu lžice zemního stroje s odhaleným ocelovým plynovodem DN 100 a k jeho proražení v konečném důsledku pak znamenajícím únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství cca 724 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 10 minut) v důsledku vzniklého otvoru v plynovodním potrubí o ploše 24 cm² a přerušení dodávky 160 zákazníkům (ve smyslu provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 15. června 2011). Původním výkopem pro kanalizaci nebyl plynovod odhalen. Ke snížení jeho krytí a posunu hrany výkopu směrem k plynovodu došlo až vlivem deště a sesuvů zeminy.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému provozovateli distribuční soustavy, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo

bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 14. června 2011. Uvedené skutečnosti byly potvrzeny stavbyvedoucím panem [REDAKCE] v Záznamu o místním šetření ze dne 12. října 2011.

Šetřením ERÚ, vedeným v oblasti povinností zhotovitele stavby, bylo zjištěno, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby, byla realizována na základě pravomocného rozhodnutí, vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Třebíč a Ptáčov (Městský úřad Třebíč, Odbor životního prostředí, oddělení vodního hospodářství, Karlovo nám. 104/55, 674 01 Třebíč, č.j. OŽP [REDAKCE] ze dne 8. června 2011), zakládajícího právo stavebníka k realizaci stavby ve smyslu technické dokumentace, odsouhlasené ve vodoprávním řízení.

Společnost SMP Net, s.r.o., jako provozovatel dotčené plynárenské soustavy, vydala na základě požadavku společnosti TTS energo, s.r.o. Stanovisko č. [REDAKCE] k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby ze dne 29. března 2011 obsahující vymezení podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení s platností jeden rok. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z převzaté stavební dokumentace. Účastník řízení požádal, v rámci povinností zhotovitele stavby před vlastním zahájením stavebních prací, o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, které bylo prostřednictvím společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno barvou na osu potrubí. O této skutečnosti byl dne 1. dubna 2011 sepsán Protokol o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] obsahující podmínky pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Podle stanoviska má zhotovitel stavby povinnost učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Účastník řízení při zvoleném pracovním postupu k zajištění své pracovní činnosti, při které došlo k aktivnímu zasažení podzemního plynárenského zařízení, tato opatření neučinil a postupoval tak v rozporu s touto písemně stanovenou podmínkou správce distribuční soustavy, kterou měl jako zhotovitel předmětu díla závazně dodržet. Účastník řízení tak zároveň v přímé souvislosti se způsobem zajišťované činnosti v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení nerespektoval část IV. přílohy č. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích (mj. stanovující, že v ochranných pásmech lze provádět zemní práce pouze při dodržení podmínek stanovených jejich provozovateli podle zvláštního právního předpisu – tj. např. energetického zákona), a nevytlačil tak veškeré úsilí, které bylo z hlediska jeho řádného zabezpečení proti možnému poškození požadováno, aby k porušení tohoto energetického zařízení při provádění stavební činnosti nedošlo.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených ve spisu ERÚ a jsou uvedeny v Protokolu č. [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 23. listopadu 2011, se kterým byl zplnomocněný zástupce společnosti TTS energo s.r.o. [REDAKCE] dne 29. listopadu 2011 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem. Součástí kontrolního protokolu je řádné

poučení o možnosti podat námitky ke zjištěným skutečnostem v souladu s ustanovením § 17 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Účastník řízení svého práva nevyužil a ke zjištěným uvedeným v dotčeném protokolu žádné námitky nepodal.

Protože skutečnosti zjištěné při kontrole jsou v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností ERÚ podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb. správní řízení o uložení pokuty. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení čj. 05593-3/2012-ERU dne 6. června 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení podle § 36 zákona č. 500/2004 Sb., kterého účastník řízení využil a zaslal dne 12. června 2012 vyjádření k podkladům rozhodnutí, které bylo na ERÚ doručeno tentýž den. Účastník řízení ve svém vyjádření uvádí: „Před zahájením zemních prací na Technické a dopravní infrastruktuře došlo k vytýčení plynárenského zařízení dne 1.4.2011 p. [REDAKCE]. Během zemních prací (hloubení rýh) bylo ochranné pásmo 1m nedotčeno. Po dvou měsících výstavby pokračovali dokončovací zemní práce (zásypy). Staveniště Na Kopcích je na svažitém terénu. Během této doby dvou měsíců vlivem dešťů se část svahu sesula a došlo tím k posunutí hrany (zmenšení ochranného pásma) a zároveň snížení krytí plynovodu. Tuto skutečnost si strojník neuvědomil a během dokončování zásypových prací při rozhrnování zeminy došlo ke kontaktu lžice s plynovodem. Poškození bylo ihned nahlášeno správci PZ a ten zajistil jeho opravu. Firma TTS energo uhradila veškeré náklady spojené s opravou. Energetickému regulačnímu úřadu jsem předložil fotodokumentaci k dané situaci.“ Účastník řízení nepopisuje nové skutečnosti rozhodné pro právní posouzení skutkového stavu, ale pouze uvádí okolnosti za jakých k porušení § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb. došlo. V reakci na vyjádření účastníka řízení je nutné podotknout, že ochranné pásmo nemůže být zmenšeno. V § 68 odst. 2 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb. je ochranné pásmo popsáno jako prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u středotlakých plynovodů 1 m na obě strany od půdorysu. I po sesutí zeminy se velikost ochranného pásma nemění, přičemž je stále 1 m na každou stranu od půdorysu plynovodu. Účastník řízení měl písemně stanovenou povinnost učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu, kterou měl závazně dodržet. Namítané okolnosti nejsou rozhodné pro posouzení, zda je dána objektivní odpovědnost účastníka řízení za předmětné protiprávní jednání, avšak ke všem těmto okolnostem správní orgán přihlédl při určení výše pokuty.

Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu čj. 05118/2011-ERU a z vyjádření účastníka řízení ze dne 12. června 2012 za zcela dostačující a sám z moci úřední dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil. Dne 22. června 2012 zaslal ERÚ prostřednictvím datové schránky dopis, ve kterém informuje účastníka řízení v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Tím, že účastník řízení při provádění díla postupoval v rozporu s dikcí § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., kategoricky zakazující v ochranném pásmu provádět činnosti, které

by mohly ohrozit plynárenské zařízení, jeho spolehlivost a bezpečnost provozu a dále explicitně stanovující, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení, dopustil se jako zhotovitel zemních prací správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit tato ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Vzhledem k objektivní odpovědnosti účastníka řízení za naplnění skutkové podstaty této zakázané činnosti, když společnost TTS energo s.r.o. nevynaložila veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a ne zvolila pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakého plynárenského zařízení nedošlo, ukládá ERÚ v souladu s ustanovením § 18 odst. 3 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., pokutu ve stanovené výši. Za správní delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. může ERÚ podle § 91a odst. 4 téhož zákona uložit pokutu do výše 15 milionů Kč.

Úřad se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky ustanovení § 91d odst. 1 zákona č. 458/2000 Sb., tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl ERÚ k dispozici a také z vyjádření samotného účastníka řízení nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný správní delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. Energetický regulační úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení správního orgánu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně,

aby od podobných jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníkovi řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele správního deliktu, aby v něm byla obsažena jeho represivní funkce, aniž by byl pro účastníka řízení likvidační. Při stanovování konkrétní výše pokuty ERÚ předně vychází ze zákonem předepsaných kritérií v souladu s ustanovením § 91d odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., které má v sobě tato pokuta odrážet, a to ze závažnosti správního deliktu, způsobu jeho spáchání a jeho následkům, doby trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše pokuty se ERÚ zabýval nejprve otázkou závažnosti správního deliktu, při posuzování této závažnosti bylo přihlédnuto zejména k energetické důležitosti podzemního středotlakého plynárenského zařízení a k jeho přenosové kapacitě. Dále se úřad zabýval otázkou způsobu spáchání správního deliktu, jeho následkům a okolnostem, za kterých byl spáchán, zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k okolnostem, za nichž k aktivnímu zásahu do distribučního zařízení došlo, k rozsahu jeho poškození, k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení za pomoci strojní mechanizace, k faktu, že došlo k přerušení dodávky zemního plynu 160 konečným zákazníkům a že nedošlo k ohrožení zdraví nebo života zúčastněných.

Při stanovení výše pokuty se ERÚ zabýval nejprve otázkou závažnosti správního deliktu, při posuzování této závažnosti bylo přihlédnuto zejména k energetické důležitosti podzemního středotlakého plynárenského zařízení a k jeho přenosové kapacitě. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaké plynárenské zařízení PE dimenze DN 100 a v důsledku tohoto poškození došlo k přerušení dodávky zemního plynu 160 konečným zákazníkům. Tyto skutečnosti správní orgán považuje za přitěžující a přihlédl k nim při stanovení výše pokuty.

V neposlední řadě se ERÚ zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození středotlakého plynárenského zařízení PE dimenze DN 100 došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 10 minut. Vzniklé poškození předmětného zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. K těmto skutečnostem bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčujícím okolnostem.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy nutno zohlednit, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení zákona č. 458/2000 Sb. ve věcné působnosti ERÚ. Lze tedy konstatovat, že ve věcné působnosti ERÚ porušil účastník řízení tento právní předpis poprvé, což je opět zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle zákona č. 458/2000 Sb. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného zákonem č. 458/2000 Sb. a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci, nemůže však být v žádném případě považována za likvidační.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem I. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 100 000 Kč, a to za správní delikt podle zákona č. 458/2000 Sb. Souběžně je výrokem II. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 zákona č. 500/2004 Sb. k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí. Při písemném styku uvádějte vždy číslo jednací.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

